

SEI HILABETEKO BALANTZEA

Etxerat

euskal errepresaliatu politikoen senide eta lagunak
familiares y allegados de represaliados politicos vascos
parents et amis de prisonniers et d'exilés politiques basques

SARRERA

Etxeratek 2014. urteko lehen sei hilabeteetan espetxeetan eta espetxetik kanpo emandako gertaera nagusien balantzea egin du.

Urte hasieran Etxeratek egindako agerraldi publiko batean, 2013. urteko balantzea egin eta espetxe politikak okerrera egin zuela adierazi zuen. Handik sei hilabetera zoritxarrez ezin dugu bestelakorik esan. Gure senide euskal preso politikoen egoerak okerrera egiten jarraitzen du, eta baita gureak ere. Euskal preso politikoen kasuan, egunerokotasunean espetxeetako bizi baldintzen gogortze bat nabari da. Ez hori bakarrik, albiste ona presoen zenbakiaren gutxitzea den bitartean, azpimarratu beharreko albiste txarra, presoak geroz eta urrutiago daudela da. Honi guztiari, Arkaitz Bellon euskal preso politikoaren heriotza gehitu behar zaio. Andaluzian dispertsatua, espetxealdian hainbat jipoi jaso eta gero, etxetik 1000 bat kilometrotara eta irteteko hilabete gutxi batzuk besterik falta ez zitzaizkionean. Gure senideek pairatzen duten krudelkeria adibiderik lazgarria.

Senide eta lagunoi dagokigunean, sakabanaketak indarrean jarraitzen du eta, bisitetan hainbat oztopo izaten jarraitzen dugu. Hau da, baldintzen okertzea nabaria da. Eta hau baieztatu ahal izateko hainbat datu ditugu.

Sei hilabeteko honen albisterik onena iheslariek emandako aurrerapauso irmoa da. Urteetako ihesaren ostean eta aurreko urteko ekainean egindako adierazpenari jarraiki, etxera bueltatzen hasi direlako.

1.

DISPERTSIOA

1987an euskal preso politikoen kolektiboari sakabanaketa ezartzen hasi zitzaionetik, gure senide eta lagunak Espainia nahiz Frantziako hainbat espetxetan sakabanatuak izan dira. Beraien arteko harreman guztiz bereiztuz eta bakartuz. Egun ere, 472 euskal preso politikok osatzen duten euskal preso politikoen kolektiboa eta hauek 76 espetxetan sakabanatuta daude. Urteko lehen sei hilabete hauetan ez da inongo Euskal Herriratzerik egon, eta une honetan Euskal Herriko espetxeetan 5 preso daude soilik.

472 euskal preso politiko 76 espetxetan sakabanatuta

- 7 euskal preso politiko gaixo larri espetxe arinduan
- 5 euskal preso politiko euskal herriko 4 espetxeetan
- 364 euskal preso politiko espainiar estatuko 44 espetxetan sakabanatuta
- 99 euskal preso politiko frantziar estatuko 27 espetxetan sakabanatuta
- 5 euskal preso politiko Euskal Herriko 4 espetxetan
- 2 euskal preso politiko Ingalaterran

- Euskal preso politiko bat Portugalen
- 7 preso espetxeratze arinduan, pairatzen dituzten gaixotasun larriak direla eta
- 65 euskal preso Euskal Herritik 1000 eta 1100 kilometrotara dauden espetxeetan
- 131 euskal preso Euskal Herritik 800 eta 990 kilometrotara dauden espetxeetan
- 165 euskal preso Euskal Herritik 500 eta 790 kilometrotara dauden espetxeetan
- 34 euskal preso Euskal Herritik 400 eta 490 kilometrotara dauden espetxeetan
- 69 euskal preso Euskal Herritik 400 kilometrotara baino gutxiago dauden espetxeetan
- 3 euskal preso Euskal Herritik urrun dauden 3 herrialdeetako espetxeetan

Senideok behin eta berriro salatu izan dugu, sakabanaketa senide eta lagunontzat diseinatutako salbuespen neurri bat dela. Senideok urteak daramatzagu asteburu ehunka kilometro eginez, gure gertukoak minutu batzuez ikusteko. Honek ondorio latzak ditu, gogorrenak errepidean bizitza galdu duten 16 senide eta lagunek eta euren gertukoek jasandakoa: heriotza. 2014. urte honetan bertan zortzi istripu izan dituzte 25 senide eta lagunbaino gehiagok bisitara zihoazela edo bisitatik bueltan.

Baina, urteetan zehar egindako bidaia hauek desgaste psikologiko eta fisiko gogorrak eragiten ditu, zenbait kasutan osasuna errepidean uzteraino. Eta guzti honi gastu ekonomiko izugarria ere gehitu behar zaio. Bisita batek gora behera handiak izan ditzake senideontzat, eta urteko lehen sei hilabete hauetan larritu gaituzten zenbait gertaera errepikatu dira zoritxarrez:

1.1. Espetxetik espetxerako lekualdatzeak

Urteko lehen sei hilabete hauetan behin eta berriz errepikatu da, guretzat zoritxarrez oso ohikoa den gertaera bat: gure senide eta lagunak espetxez aldatzen dituzte, guri jakinarazteko aukerarik izan gabe.
Eta bat-batean espetxera bisitan joaten garenean, bertan esaten digute jada ez dagoela espetxe horretan.

Horrelako egoeretan ezinegon handia sentitzen dugu, zenbait kasutan, kilometro askotako bidaia eta gastu ekonomiko handi bat egina dituzulako espetxe horretara heltzeko, eta azkenean senidea ikusi gabe etxera itzultzen garelako.

Urteko lehen sei hilabete hauetan 61 destino aldaketa izan dira.

1.2. Miaketak

Senideei miaketak egiten jarraitzen dute, argudio zehaztik gabe. Eta zoritxarrez, duela urtebeteko sei hilabeteko balantzean salatu genuen moduan, ohiko miaketez gain ohikoa bilakatzen ari da polizia zakurrekin gerturatzea senideengana, hauek usain gaitzaten. Egoera hauek tentsio une handiak sortzen dituzte, batez ere zakurrak umeengana gerturatzen direnean.

Miaketen eta miaketetan ematen diren zenbait egoera edo gertaeren ondorioz, nahiko ohikoa da senide eta lagunok bisitarik gabe gelditu behar izatea ere. Esate baterako, usaintzen gaituzten txakurrak gure aurrean esertzen badira bisitarik gabe gelditzen gara, edo gertatu izan da ebakuntza baten ondorioz protesi bat duen laguna bisitarik gabe uztea, nahiz eta, eskatzen dituzten mediku agiri guztiak eman espetxera.

1.3. Aurrez aurreko bisitak

Hamaika dira aurrez aurrekoak galtzeko espetxe arduradunek erabilitako arrazoiak. Espetxeetaraino bidai luzea egin ostean senideei aurrez aurrekoetara sartzea debekatu diete zenbait senideri. Hona hemen horietako kasu batzuk.

Herrera de la Mancha: Apirilaren 4an Herrerako espetxean Faustino Marcos Alvarez euskal preso politiko donostiarraren anaiari aurrez aurreko bisita egitea debekatu ziotela salatu nahi du, guardia zibilek txakurrekin egindako miaketan "droga aztarnen bat" atzeman zutelakoan.

Egun horretan Herrerara bisitan joandako preso politiko zein sozialen senideek Guardia Zibilek txakurrak erabiliz droga atzemateko egindako kontrola jasan behar izan zuten. Miaketan txakurrek ez zuten drogarik atzeman eta ez zuten inolako keinu berezirik egin bisitariekiko. Hala ere, euskal preso donostiarraren anaiari atzera egin behar zuela esan zioten, berriz ere kontrolgunera itzultzeko.

Sevilla II: Rufino Arriaga euskal preso politikoa bisitarik gabe utzi zuten maiatzaren 31an. Lagunen bisitaren zain zegoen Arriaga baina, espetxeko arduradunek ez zituzten sartzen utzi. 13.00etan zuten bisita Sevillan eta, Euskal Herritik Sevillaraino dauden 900 kilometroak egin ostean eta, 12:35etan iritsi arren, bisita egitea ukatu zieten beranduegi iritsi omen zirelako.

Segovia: Ekainaren 7an, Jon Enparantza euskal preso politikoa ikustera joan ziren lagunek ezin izan ziren bisitara sartu. 918 km egun zituzten joan etorrian.

Huelva: Bis a bis-etako ordutegia aldatu dizkiete. Orain, bisitak baino lehen dituzte. Orain arte, bis a bis-ak bisiten ostean izaten ziren.

Seysses: Martxoaren 21ean Ruben Rivero Campo preso politikoaren bikotekidea agintaritzaren kontrako mehatxuak egiteagatik epaitu zuten Toulousen. Gertakariak otsailaren 7an izan ziren. Neskak bere bisita baimena indargabetua zuela jakin zuenean, azalpen eske espetxeko funtzio-

narioen nagusi batekin elkarrizketa labur bat izan zuen. Horren ostean, funtzionarioak neska salatu zuen. Epaileak erruduntzat jo zuen gaztea eta honako zigorra ezarri zion: 1000 euroko isuna, 600 euroko indemnizazioa salatzaileari eta salatzailearen abokatuaren gastuak ordaintzeko 500 euro.

Seysses: Urtarrilean, Julen Mujika euskal presoaren senide batek bisita galdu egin zuen bularretakoak hiru alditan pitatu ziolako arkutik pasatzean. Kentzea proposatu zuen, baina bortizki erantzun zioten funtzionarioek. Kanpora bultzatu zuten eta bisitara sartzea debekatu zioten, berarekin etorri zen bere senarrak bakarrik sartu behar izan zuen.

1.4. Senideekiko jazarpena

Senide eta lagunok bisitetara bidean edo espetxeetan hainbat jazarpen egoera jasan behar izaten ditugu. Eta urteko lehen sei hilabete hauetan ere horrelako zenbait egoera errepikatu dira; hemen adibide batzuk:

Ocaña: Azken hilabeteetan, euskal preso politikoen senide eta lagunen aurkako jazarpena nabaria da. Urtarrilean, jarraitzen zietela konturatu ziren senideak baina, geroztik, egoerak okerrera egin du. Jarraipenei, kontrolak, identifikazioak eta senideen lo lekuetan poliziek eginiko agerpenak gehitu behar zaizkie.

Kontrola: Maiatzaren 23an, Guardia Zibilak Puertoko espetxera joaten zen autobusean zeuden senideak kontrolatu egin zuen Lopidanako gasolindegian. Bidetik aterarazi ondoren, senideak autobusetik atera eta identifikatu egin ditu. Lehen aldiz bisitara joaten zen gazte bat aparte hartu zuten eta galdeketa egin zioten. Kontrola senideentzako propio jarritakoa zen, Gasteizeko industrialde batean.

Senide eta lagunak

Dispertsioak eragindako istripuak

Dispertsioak eragindako azken istripua uztailaren 19an jazo da, hau da, urteko 200. egunean. Denbora tarte horretan zortzi istripu jazo dira orotara. Horrek, batez bestekoa beldurgarria, ankerra uzten du: dispertsioak, 25 EGUNETIK BEHIN, istripu bat eragin du espetxeetara bidean. 8 istripu 7 hilabeteetan; azken istripuan, bakarrik, 6 kolpatu egon direlarik. Orotara, aurten, 25 lagunek baino gehiagok izan du istripua. 2013 urteko lehen sei hilabeteetan sei izan ziren jazo ziren istripuak. Hauexek dira dispertsioak urteko lehen sei hilabete hauetan eragin dituen istripuak:

Otsailaren 8ko asteburuan, **Harriet Iragi** eta **Raul Alonso** euskal preso politikoen hiru lagunek istripua ukan zuten Castellon II-ko espetxera joaten zirenean, basurde bat atera zitzaienean kotxe aurrean. Kolpatuak suertatu ziren hirurak eta kalte handiak izan zituen kotxeak, baina bisita bururatzea lortu zuten.

Martxoaren 1eko asteburuan, Villabonako espetxean dagoen **Anartz Oiartzabalen** neska lagunak istripua ukan zuen. Kotxearen kontrola galdu zuen Deba inguruan bisita egitetik bueltan zetorrenean. Berak ez zuen zauririk izan, baina kotxea nahiko kolpatua suertatu da. Aurretik beste istripu bat egon zen leku berean eta agian olioa edo gasolina egon zitekeen bidean.

Martxoaren 22an, Topaseko espetxera joaten zirelarik, **Gaizka Astorkizaga**, Txente Askasibar eta Xabier Ugarte presoen bikotekideek istripua ukan zuten Burgos aldean txakur bat errepidera atera zitzaienenean. Ez da inor zauritua izan.

Ekainaren 7ko asteburuan, **Maitane Linazasoro** euskal preso politikoaren hiru lagunek zauriturik gabeko istripua izan zuten Topas espetxera bidean. Istripua, Briviescan, Burgosen gertatu zen, bidera bi orkatz irten eta gero.

Goizeko 06.00ak aldera, Burgosera iristear zeudela, bi orkatz gurutzatu zitzaien autobidean eta, horietako bat jotzea saihestu arren, bigarrena kotxearekin jo zuten. Presoaren lagunek kalte fisikorik izan ez bazituzten ere, kotxea erabat suntsituta geratu zen. Bisita egitera ere ez ziren, gainera, iritsi.

Ekainaren 14an, **Iker Lima** preso galdakoztarraren lagunek auto istripua izan zuten ere Tordesillasen, Cacereseko espetxera bidean zeudela. Istripua, autopibidean gertatu zen, errai erdian zegoen kamioi baten gurpila jo ostean. Autoan zihoazen lagunek ez zuten, zorionez, kalte fisikorik jasan. Ibilgailuak kalte txikiak izan zituen baina, bisitarako bidaiarekin jarraitu ahal izan zuten. Dispertsioak eragindako urteko bostgarren istripua izan da Iker Limaren lagunek sufritutakoa.

Uztailaren 2an, **Oscar Cadenas** euskal preso politikoaren senideak istripua izan zuten Murcia II espetxetik bueltan Kotxean zihoazen bost lagunak ongi atera arren, kamioi batekin talka egin zuen ibilgailuak. Ezbeharra Andoainen gertatu zen, senitartekoek sorterritik Murtziara joan etorrian dauden 2000 kilometroak ia eginda zituztenean.

Uztailaren 4a Puerto III espetxean dagoen **Jesus Mari Etxebarria** "Goierri", Oreretako euskal preso politikoaren lagunek istripua izan zuten aurreko asteburuan, bisitatik bueltan zetozela. Burgos parean zeudenean, kamioi batek kargako pieza bat galdu zuen. Hura galtzean, gasolioko tankean jo zuen. Kolpearekin tankea urratu egin zen eta kamioia autobidean gasolioa isurtzen hasi zen. Horren ondorioz, atzeko hiru kotxeek talka egin zuten. Bisitan zihoazen bi lagunak onik atera ziren

Uztailaren 19an, Alacant-en dagoen Villena espetxera zihoan Mirentxin furgonetak istripua izan zuen espetxera iristear zegoela. Horma bat jo zuen furgonetak. Barruan zihoazen sei lagunek onik atera ziren. 1400 kilometro egin behar dituzte senideek asteburuKro Villenako espetxera iristeko.

2.

ISOLAMENDUA

Bakartze edo isolamenduaren aplikazio zorrotza euskal preso politi-koen bereizgarri bat da. Isolamendua edo bakartzea egoera oso zehatzetara zuzendutako neurria bada ere espetxe arautegian (zigor puntual gisako neurritzat hartzen dena), gure senide eta lagunen kasuan ohiko edota behin-betiko neurri gisa aplikatzen da. Esan bezala, euskal presoen kasuan isolamendua edo mitarda maiz ezartzen den zigor bat da. Baina zenbait kasutan presoak isolamenduko moduluan egon ez arren, bakarrik egoten dira, hau da, beste kiderik edo euskal preso politikorik gabe egoten dira, eta kasu hauetan bakartuak daudela esaten da.

Datuak edozein momentutan alda badaitezke ere, hauek dira ekainaren amaieran bakartuak dauden preso politikoak:

EUSKAL HERRIA

- **Txus Martin** (Zaballa)
- **Aitzol Gogorza** (Basauri)

ESPAINIAR ESTATUA

- **Iratxe Yañez** (Almeria)
- **Marta Igarriz** (Castello I)

- **Olga Comes** (Mansilla)
- **Arantza Zulueta** (Puerto III)
- **Jon Enparantza** (Segovia)
- **Iñaki Lerin** (Soto del Real)
- **Miren Zabaleta** (Valladolid)

FRANTZIAR ESTATUA

- **Arkaitz Agirregabiria del Barrio** (Bdx-Gradignan)
- **Kepa Arkauz** (Villepinte)

PORTUGAL

- **Andoni Zengotitabengoa** (Monsanto)

INGALATERRA

- **Raul Fuentes** (Long Lartin)

BIZI OSORAKO ESPETXE ZIGORRA

3.

Frantziar estatuan, bizi osorako espetxe zigorrari dagokionez, ez da urte gehiagorako kopuru maximorik. Biziarteko zigorrarekin ("perpétuité" deitzen duten neurria) kondenatua den preso batek baldintzapeko askatasuna eska dezake 15 urteren buruan (edo "segurtasun kondena" bete ondoan, kondenari neurri hau gehitzen bazaio), baina, erabakia Kondenen Aplikapenen Epailearen esku da, eta honek etengabe uka dezake. Preso sozial batzuek kasik 50 urte pasa dituzte Frantziako kartzeletan.

Euskal preso politikoen artean, 4 neurri honen pean aurkitzen dira gaur egun:

24garren urtea betetzen ari diren **Jakes Esnal**, **Frederik Haranburu** eta **Ion Kepa Parot**, eta 2013an kondenatu duten **Mikel Karrera**. Beste hainbat euskal presori bizi arteko zigorra ezarri diete "de facto" oso kondena luzeen bidez edo eta kondena ezberdinak gehituz.

Espainiar estatuari dagokionez, bizi osorako zigorra ahalbidetzen zuen 197/2006 doktrina indargabetu ostean, gure senide eta lagun ugari 40 urteko espetxe zigorra betetzera zigortu dituztela.

Hau da, bizi osorako espetxe zigorrak aplikatzen dizkiete.

3.1. 20 urtetik gorako espetxealdiak betetzen ari diren presoak

Giza eskubideen urraketa izugarria da pertsona batek 20 urtetik gora igarotzea espetxean preso; bai bertan bizi duten egoeragatik eta baita honek dituen ondorio fisiko nahiz sikologikoengatik. 20 urtetik gora espetxean igarotzeak bizi osorako espetxe zigorra suposatzen du, eta zenbait kasutan hil arteko zigorra suposa dezake.

Egun, 472 pertsonen kolektibotik:

35 euskal preso politikoek 20 urte baino gehiago daramatzate espetxean

- Baldintzapeko askatasuna
- Euskal preso politikoei aplikatzen zaien beste salbuespeneko neurri bat da baldintzapeko askatasunaren ukatzea da. Euskal preso politikoek baldintzapeko askatasunean aske egoteko epeak betetzen dituzten kasuetan, salbuespen neurri erantsien bidez bahituak jarraitzen dute eta preso jarraitzen dute bai estatu espainiarrean eta baita frantziarrean ere .

3.2. Baldintzapeko askatasuna

Euskal preso politikoei aplikatzen zaien beste salbuespeneko neurri bat, baldintzapeko askatasunaren ukatzea etengabekoa da. Euskal preso politikoek baldintzapeko askatasunean aske egoteko epeak betetzen dituzten kasuetan, salbuespen neurri erantsien bidez bahituak jarraitzen dute eta preso jarraitzen dute bai estatu espainiarrean eta baita frantziarrean ere .

4.

OSASUN ESKUBIDEA

2014 urteko lehen sei hilabeteak bereziki gogorrak izan dira osasunari dagokionean. Urtarrila atxiloketa eta debekuek markatu bazuten, otsaila beltzez tintatu zen Arkaitz Bellon euskal preso politikoaren heriotzarekin. Aste gutxi falta zitzaizkion espetxetik atera eta askatasuna berreskuratzeko. Giza Eskubideak urratzen dituen espetxe politika honen ondorio izan zen Arkaitz Bellonen heriotza; sufrimendua sortzen jarraitzen duen espetxe politikaren ondorio zuzena.

Arkaitz Bellonek 13 urte igaro zituen espetxean. Jipoiek, torturak eta eskubide ezak markatutako aldia. Punta puntaraino eraman zuten Arkaitz eta punta horretan heriotza dago. Arkaitzen heriotza bezalakoak izan ziren Xabier Lopez Peña eta Anjel Figueroaren heriotzak, 2013ko lehen sei hilabetekoan hildakoak.

Bere familiak, Euskal Herriari emandako babesa eskertzeko gutuna egin zuen publiko eta, gutun horren atal batzuk berreskuratu nahi izan ditugu Arkaitzek, bere senideek eta lagunek pairatutakoa beste ezer baino hobeto islatzen duelako. Hauek dira gutun horretako lerro batzuk:

Mediku txostenek, momentuz, diotenaren arabera, bapateko heriotza naturala, izan da Arkaitzena. Azken unean, ia konturatu gabe, sufrimendu keinurik gabe hil dela onar genezake agian, baina ez bapateko heriotza izan denik, 13 urte luze hauetan erahil baitute krudelkeria neurtu eta sistematizatu baten bitartez. Arkaitzen espetxealdia ezagututa aldiz, nola onartu bere heriotza naturala dela?

Duela 13 urte ta erdi Arkaitz atxilotu eta torturatu egin zuten. Handik 3 urtera, epaiketan, fiskalak berak froga zuzenik ez zela aitortu arren, kondenatu egin zuten Andoni eta Txominekin batera, leporatzen zizkioten ekintzekin inongo proportziorik ez zuen kondena luze eta neurrigabeko batera. Askatasuna, Arkaitzek beste, inork gutxik maite badezake ere, gu baino hobeto eta azkarrago egokitu zen egoera berrira. Orduan, hasi ginen ulertzen urruntzearen eta dispertsioaren benetako esanahia: Valdemoro, Ocaña, Herrera de la Mancha, Algeciras, Puerto… Gero eta urrutirago beti. Urte bakoitzean 100.000 km inguru egin ditugu astean 40 minutuz ikusi ahal izateko. Ezagutu dugu espetxe aldaketa bakoitzean, hainbat egunetan, non daukaten ere ez jakiteak sortzen duen ezinegona.

Ezin dugu imajinatu, hala ere, berak, nola bizi izan duen, gurasoak bera bisitatzera joan eta errepidean istripu larri bat izan dutela jakitea. Ezin dugu irudikatu, sentitu duen amorrua, mina eta ezina gartzeleroek, jipoitu ondoren, eskuburdinekin, biluzik, egun oso bat ohera lotuta utzi dutenean. Arkaitzekin ikasi dugu, espetxe barruan ere, bere gartzelaldiaren zati handi bat isolatuta egin baitu, inongo kideren babesik eta laguntasunik gabe. Ezagutu dugu zer den, bera bisitatzeko 1000 kilometro egin eta edozein aitzakiarekin bisita ukatu eta elkar ikusi gabe itzultzea. Eta gogorra, jasangaitza egiten zaigu hori guztia eta gehiago,berak bakar bakarrik irentsi duela jakitea. Izan ere, jipoia edo beste edozer izanda ere, bisitan, gure aurrean, beti agertzen zitzaigun indartsu, beti aterarazten zigun irribarrea. Horrelakoxea zen Arkaitz, gogorra baina xumea. Ez gintuen larritu nahi, ez zuen gure bihotza mindu nahi.

Guk badakigu horrek denak hil duela Arkaitz; Arkaitz ez da joan, kendu egin digute. Gartzela politika hiltzaile baten ondorio zuzena izan da gertatu dena, ez “edozeini gerta dakiokeen zerbait”. Kasualitatea baino kausalitatea izan da. Zer gertatuko zaio ba lore bati, lurra, ura eta argia kentzen badizkiote?

Arkaitz Bellon Blancoren heriotzak euskal preso politikoek momenturo pairatzen duten tentsioa mahaigaineratu du. Espetxeak tentsioa du adierazle nagusien artean. Tentsioa hau du hizpide Jaiki Hadi elkarteak Osasunaren inguruan prestatutako "Kartzela eta Osasuna" dossierrak. Hori dela eta, Hilabetekari berezi honetara lan horretako zenbait kontzeptu ekarri ditugu, egoera hau era egokian testuinguratu eta salatzeko.

"Kolektibo honi aplikatzen zaion espetxe politikak baditu beste osagarri batzuk zuzen eragiten dutenak osasun alorrean, patogenikoa bilakatu arteraino. Horrela, pertsona hauek espetxe politika berezituaren,ondorioz espetxean bizi ohi duten etengabeko,tentsioak ez du batere laguntzen maila honetan.

Neurri bereziak ezartzen zaizkie preso hauei, unean uneko giro politiko edo sozialarekin lotuak, eta horrek sufrimendu maila areagotzen du haiengan. Preso hauei ezartzen zaien bizitza erregimenak espazioa eta denboraren arloko aldaketa ugari ekartzen du askotan. Maiztasunezko espetxe edo ziega aldaketak, bizi baldintzen etengabeko aldaketak, gaueko kontaketak, etengabeko miaketak, zeremonia iraingarri eta umiliagarriak (miaketetan bai presoa bai senidea biluztu beharra, kontaketetan egon beharra, ...), leihoetako metalezko xafla zulatuak, etab., honek guztiak, jakina, eragin zuzena du pertsona hauengan. Eta zer esanik ez gaixo egonik neurri berezi horiek (kontrol itogarria, lekualdaketa etengabeak, bakartze sistematikoa, haien aurkako mehatxu eta oldartze sistematizatua, ...) jasan behar dituztenean.

Bakartze edo isolamenduaren aplikazio zorrotza da kolektibo honen beste bat. Isolamendua edo bakartzea egoera oso zehatzetara zuzendutako neurria bada ere, espetxe arautegian (zigor puntual gisako neurritzat hartzen dena), kolektibo honen kasuan ohiko edota behin-betiko neurri gisa aplikatzen da. Izan ere, preso hauek ez dute zertan espetxe arautegia puskatu beharrik zigor mota hau jasotzeko. Are gehiago, ohikoa bilakatu da pertsona hauek bata besteengandik bakartzea bai espetxe zein modulutan.

"Goiko aginduak" edota "segurtasun arrazoiak" izaten dira aipatzen diren aitzakiak. Jakina, ezaguna da bakartze luzeak zelako eragina duen pert-sonarengan eta are gehiago kasu hauetan, non bakartzea aste, hilabete edo urteetan luzatzen den. Osasungintzari dagokionez, berriz, maiz suertatzen da presoak nahita-nahiez isolamendura eramatea (zigorren bat betetzeko, erregimen arazoengatik...)

Baina badira presoak zeinentzat bereziki kaltegarria izaten den egoera honetan egotea: osasun mentalaren arrazoiarengatik, klaustrofobiarengatik... eta kasu hauetan ere maiz suertatzen dira arazoak: "goiko aginduak" eta "segurtasun arrazoiak" erabiltzen dira aitzakia gisa pertsona hauek bakartzeko. Aipatu beharra dago kasu hauetan espetxeko sendagile eta psikologoek ahalmena dutela bakartze
kasu hauek eragozteko, baina gehienetan men egiten diotela espetxeko agintaritzari.

Isolamendua pertsonaren nortasuna ezabatzeko eta menperatzeko mekanismo gisa erabiltzen du espetxe instituzioak. Bakardade eta bizitza antsietate sentimendu sakona bultzatzen du, erreferentzia-puntuak
desagertzen baitira; ezin ditu gertakizunak aurreikusi (gatazkak, murrizketak, aginduak, ...) edo saihestu (monotonia, ordutegia edo espazioak)".

Jaiki Hadi Elkartea. Kartzela eta Osasuna dosierra (2013 - 04)

Preso gaixoak

Larriki gaixo dauden 11 euskal preso politikoen egoera oso larria da eta, egunez egun, okerrera egiten du. Mati Iturralde medikuak apirileko Hilabetekarian argitaratutako "Espetxea eta gaixotasuna" artikuluan zihoen bezala, espetxea zer den dakien edonork gune osasungarria ez dela badaki, baina askatasunik gabe egotearen ondorioz espetxeak ez duela gaixotasuna eragiten, osasun arazoa erraz konpon daitezkeen beste faktore batzuek eragiten dutelako, eta besteak beste, garbitasuna, elikadura, preso pilaketa eta osasun zerbitzu egoki eza aipatu behar dira. Baldintza hauek modu egokian beteko balira, giltzapean egonik ere osasun egoera onean egotea ez litzateke arazoa izango.

Hamarkadetan zehar Espainiako gobernu ezberdinek euskal presoekiko espetxe politika zehatzak burutu dituzte, eta horren ondorioz espetxe erregimenean salbuespen neurriak ziren aldaketa esanguratsuak ezarri ziren, bereziki sakabanaketa eta bakartzea. Sakabanaketa eta bakartzearen bidez saiakera ugari burutu dituzte, baina hala ere orain gaitz larriren bat pairatzen duten euskal presoei askatasuna etengabe ukatu egiten zaie edo presoak ia hilzorian egon behar du Josu Uribetxebarriaren kasuan gertatu zen bezala.

Baina neurri bihozgabe hauek ere ez dira aski izan eta Espainiako gobernuak krudelkeriaz jokatu du berriz ere. Josu Uribetxebarriak etxean preso izan dute eta, gaitz larri baten ondorioz etxean espetxe zigorra modu arinduan betetzen ari zen Ibon Iparragirre espetxeratu dute.

Buru gaitzen bat pairatzen duten euskal presoen egoera ikusirik, espetxean egoteak ez du inolaz ere laguntzen gaitza artatzeko prozesuan, espetxeko egoeraren ondorioz gaitzak okerrerako bidea hartzen duelako.

Hauxe da **Aitzol Gogortza** eta **Txus Martinen** egoera. Biak Basauri eta Zaballako espetxeetan bakarrik dauzkate eta beraien egoera gero eta kezkagarriagoa dela esan beharra dago. Espetxe sistema demokratiko batean honelako neurriak onartezinak direla ongi asko dakite, presoari zigor gehigarriak ezartzea baztertu behar delako eta, esate baterako, presoa ziega ilun batean jartzea edo zigor krudel, umilagarria eta inhumanoak ezartzea, Nazio Batuen erakundeak adierazitakoaren ildotik, presoa zigortzeko guztiz debekatu behar dira.

Osasunaren Nazioarteko Erakundeak adierazitakoaren arabera espetxeko eta kanpoko bizitzaren arteko ezberdintasunak ahalik eta txikiena izan behar du osasun ikuspegi batetik. Eta horren ondorioz segurtasun baldintza zorrotzetan egon beharreko preso kopuruak ere txikiena izan behar du, osasun eskubidearekiko begirunea ziurtatzeko ezinbesteko baldintza delako.

Hala ere, Espainiako gobernuak euskal presoen bizi-baldintzetan hobekuntzarik txikiena ere lortzeko egindako gomendioak behin eta berriz baztertzen ditu, eta egoera hau ezagutarazi eta salatu beharra dago. Senideok eta adiskideok ahalik eta erakunde, talde eta elkarte gehienetan egoera hau ozenki salatu behar dugu.

Gizarteari egoera honen larritasuna jakinarazi behar zaio, gaitz larriren bat pairatzen duten euskal presoak espetxean dauden bitartean, estatuaren krudelkeriak bake egoeratik urrundu eta bidegabekerian bizitzera behartzen gaituelako.

Egoera hain larria izanik, Etxeratek, maiatzean, alarma gorria pizteko erabakia hartu zuen. Publikoki, larriki gaixo dauden preso hauek espetxean mantentzeko dagoen erabakia salatu zuen, mina eta sufrimendua zabaltzeko dagoen erabakiaren aurka egin zuen.

Erabaki politiko bat dago honen guztiaren atzean. Mina eta samina luzatzeko erabaki politikoa. Datuak begiratzea besterik ez dago honen berri izateko. 2008 eta 2011 urteen artean 12 izan ziren espetxeratze arindua lortu zuten euskal preso politikoak. Espetxeratze arindua gaixo zeudelako; larriki gaixo zeudelako eta euren gaixotasuna erarik eta duienean bizitzeko kalean egoteko eskubidea dutelako.

2011 - 2014 urteen artean erabaki politiko bat hartu dela nabaria da. Bake prozesua zein ETAren su etenaren erabakiaren ostean, egoerak okerrera egin du. Larriki gaixo dauden euskal preso politikoek ez dute, ordutik, espetxe arindua lortzeko inongo aukerarik. 14 izan dira 2011 urtetik tramitatu diren askatasunak eta bakarra izan da onartua.

Bestalde, 2014 urteko lehen sei hilabeteetan, gertakari hauek jazo dira:

Juan Jose Rego Vidal euskal preso politikoak garuneko isuria izan zuen pasa den otsailaren 23an. 75 urteko preso donostiarrak, bi urte eta erdi daramatza etxean preso zigorra betetzen. Bihotzeko gaixotasun larria du donostiarrak. Rego Vidalek lau egun eman zituen Donostia Ospitalean ingresatua. Preso politikoari botika eta erabateko atsedena hartzeko agindu zioten medikuek. Juan Jose Regoren egoera bereziki larria da. 1939an jaio zen preso gaixoa, 2012.urtetik zigorra etxean betetzen ari da, kontrol neurri zorrotz eta ordutegi berezien pean. Egun, goizeko 10.00etatik 15.00tara soilik atera daiteke etxetik. Asteartero Martuteneko espetxera sinatzera joan beharra du, eta bertan hankan lotuta daraman kontrol-gailua berrikusten diote.

Ibon Iparragirre: Rego Vidalen kasuan bezala, Ibon Iparragirre ondarrutarra, etxean preso aurkitzen zen larriki gaixo dagoelako. Iragan martxoaren 7an, Ertzaintzak Iparragirre atxilotu zuen, ordutik espetxeratua aurkitzen delarik. Espetxeratu bakarrik ez, HIESA C estadioan duen ondarrutarra dispertsatu eta isolatu egin dute. Egun, Navalcarneroko espetxean –Madril- aurkitzen da sorterritik 500 kilometrotara. Bere kasua bereziki larria deritzogu. Izan ere, bere gaixotasun motak zainketa berezia eta inolako kutsadura jasotzeko arriskua saihestuko duen giro batean bizitzea eskatzen du. Baina espetxean dute berriz, kutsadura mota guztiak biltzen dituen tokian (espetxetako gainpopulazioaren arazoa, higiene eza, gaixotasun infekziosoa duten pertsonen presentzia...) preseski. Ibonen kasuan, bere azken froga medikuen emaitzek defentsen beherakada ikaragarri nabarmendu dute; hau da, egoerarik hoberena edozein gaixotasun hilgarriz kutsatzeko eta okerrena bere gaixotasunari aurre egiteko. Une honetan bere aurreko egoera penalaren inguruko balizko itzulera ari da tramitatzen, baina hilabeteak pasa ahala espetxeratua jarraitzen du.

Ibon Fernandez de Iradi: Ibonek gaixotasun degeneratibo bereziki larria pairatzen du: Esklerosi Anizkoitza (nerbio-sistema zentralaren gaixotasun larri, sendaezin, kroniko eta progresiboa), 2013ko urtarrilean diagnostikatua. Epaileak aurten izendatutako bi mediku adituk bat egin dute Ibonen gaixotasunaren larritasuna ebaluatzerakoan eta egoera honetan espetxean egotea guztiz kaltegarri dela ebatzi dute. Txosten honen aurrean, epaileak onartu zuzen ekainean Ibonen kondena etetea, baina administrazio-penal motako arazoek ezinezkoa egin dute oraindik Ibon kalean egotea. Izan ere, Ibonek neurri administratibo baten pean dago: estatu frantsesean bizitzeko debekua. Eta afera hau argitu arte espetxean segitu beharko du.

VenturaTomé: Venturaren kasua okertze progresibo baten kasua dugu. Izan ere, 2013aren hasieran prostatako minbizia diagnostikatu zioten eta, ondorioz, erradioterapia sesioak hartu behar izan zituen. Baina 2014ko hasieran Birika bateko minbizi bat topatu zioten; ondorioz, lobektomia bat egin behar izan diote (birikako lobuluaren erauzketa) eta une honetan kimioterapia tratamenduaren pean dago. Bestalde, Venturaren osasun egoeraren larritasuna ikusirik egindako askatasun eskaera guztiak debekatuak izan dira. Eta Iruñeko Nafarroako Ospitalera bidaltzeko eskaerak ere emaitza bera izan du. Kasu honetan, badago pisuzko arrazoi bat. Izan ere, prostatako minbizia tratatze-

ko erradioterapia tratamendua baldintza onartezinetan burutu izan dira Murciako Ospitalean: eskuak loturik eta polizien probokazioak ospitalerako bidean, eskuak loturik tratamenduaren unean, poliziaren presentzia sesioetan... Mertxe Chivite: Reau sud francilen eko espetxean dagoen preso naparrari obarioetan ebakuntza egin zioten. Tratua egokia izan zen.

Joseba Erostegi: 50 polipo topatu zizkioten antzuolako euskal preso politikoari kolonoskopia bat egiterakoan. Ciudad Realeko Unibertsitate Ospitaleko medikuek ebakuntza berehala egitea erabaki zuten orduan. Ebakuntza ongi joan zen.

Larriki gaixo dauden euskal preso politikoen zerrenda:

Josetxo Arizkuren Ruiz: kardiopatia iskemiko larria.

Garikoitz Arruarte Santa Cruz: Espondilitis ankilosantea

Inmaculada Berriozabal Bernas: Pluripatologia: Hipertentsio larria, iraupen luzeko psoriasi artropatia, diabetesa, asma bronkiala, bizkarrezurreko afektazio larria...

Iñaki Etxeberria Martin: Miopia Magnoa, erretina hemorragia, ikusmen zorroztasunaren galera larria

Ibon Fernandez Iradi: Esklerosi anizkoitza.

Aitzol Gogorza Otaegi: Obsesio-Konpultsio Nahasmena.

Ibon Iparragirre Burgoa: VIH C-III estadioko infekzioa, neurologia afektazio larriarekin.

Jose Ramon Lopez de Abetxuko: Bradikardia sistematikoa. Fibrilazio artikularra.

Jesus Mª Martin Hernando: Eskizofrenia paranoidea

5.

ERASO FISIKOAK

Gure senide eta lagunek bizi baldintza gogorrak jasan behar izaten dituzte espetxean, eta horrez gain, funtzionarioen aldetik jasan behar izaten dituzten irainak, probokazioak eta erasoak ugariak izaten dira. Jarrera oldarkorrak eta bortitzak jasan behar izaten dituzte, tentsio une handiak bizi dituzte, eta zenbait kasutan jarrera hauek presoek jasaten dituzten eraso fisikoetan islatzen dira.

Ez hori bakarrik, presoak etengabe horrelako egoeretan bizitzeak izugarrizko ondorioak fisiko zein psikologikoak ditu gure senide eta lagunengan. Aurtengo lehenengo sei hilabetetan 4 euskal preso politikoek 4 eraso jasan dituzte:

Pariseko «Palais de Justice»: Urtarrilaren 8an Raul Aduna euskal preso politikoa bortizki erasotu zuten Pariseko Epaitegiaren kalabozoetan. Adunak ziega preso arrunt batekin partekatzeari uko egin zion eta, protesta egiteko modu pasibo gisa, lurrean eseri eta, funtzionarioen arduradunarengana eraman zezatela eskatu zien. Tentsio une horien ondorioz, Raul Adunak ez du erasoan gertatutakoa zehazki gogoratzen eta konortea galdu ote zuen ere ez daki ziur. Hala eta guztiz ere, hanka batetik helduta korridorean barrena arrastaka eraman zutela, paparretik helduta «panpin baten gisan» altxarazi zutela eta nola jakin gabe lurrean bukatu zuela gogoratzen du Adunak. Era berean, buruan eta atzealdean kolpeak ere jaso zituen. Funtzionarien arduraduna ziegara joan zitzaion ondoren, eta espetxezainak kolpatu izana egotzi zion preso gasteiztarrari. Disziplina batzordeak 20 egunez mitard-ean egoteko zigorra ezarri zioten, baina ez zituen bete behar izan.

Liancourt: Urtarrilaren 2an, Mikel Oroz presoak funtzionario baten erasoa jasan zuen etxera deitu ondoren patiora zihoala. Gertaera kamara batek grabatu bazuen ere, espetxeak kamara apurtuta dagoela argudiatu du. Funtzionarioa ezaguna da espetxean preso gehiagorekin liskarrak izan dituelako. Medikuak Mikel Oroz artatu zuen. Azterketaren emaitza: kontraktura lepoan eta traumatismoak besoetan eta sorbaldan.

Murtzia II: Espetxean dagoen Oier Andueza euskal preso politikoa jipoitu egin dute. Atzo goizean, kiroldegira jaitsi eta futbol baloia falta zelako liskarra izan zuen funtzionarioekin. Anduezak orduan, plaka zenbakia emateko eskatu zion funtzionario. Honek ukatu egin zuen eta, gainera, biluzteko agindu zion durangarrari.
Anduezak orduan, amantala eskatu zion eta, berriz, ezetza jaso zuen. Bat batean, lau funtzionariok, preso durangarra erasotu, esposatu eta, isolamendura eraman zuten.

Pariseko «Palais de Justice»: Kepa Arkauz arrasateko euskal preso politikoari eraso egin zioten Parisko Justizia Jauregiko gendarmeek iragan uztailaren 16an. Le Vert epaileak deituta entzutegira eraman zuten euskal herritarra galdeketa egiteko. Bertara iristean funtzionarioek probokazioekin hasi zitzaizkion, "ez nengoela nire etxean, bertan beste euskaldunik ez zegoela" - horrelako aipamenak eginez; Igor Uriarte bertan egon arren.
Preso arrunta batekin zelda partekatu behar zuela esan ziotenean, arrasatearrak, ukatu egin zuen. Beraiekin hitz egin eta bakarrik geldituko zela aipatzean zeldan sartu zen baina, momentu hori probestu zuten preso arrunta ere zelda berdinera sartzeko. Jabetzean kanporantz bultzaka hasi zen eta lau funtzionarioren artean heldu zuten orduan. Funtzionarioetako betek besoa lepotik bueltan pasatu eta gogor estutzen hasi zitzaion, ito nahian bezala. Bitartean besteek eskuetatik heldu eta lurrera botatzen saiatu ziren. Lauen artean helduta ere zeldatik irtetea lortu eta atetik 5 m aldendu zen. Lurrera erortzen ez zela ikusirik, bertan askatu eta tonu gogorrean elkarrizketa bat izan zuten.
Erabakiz aldatuko ez zuela jabeturik, bakarrik utzi zuten zeldan. Oihu eta zaratak entzunda goiko pasiloko ziega batean zegoen Igor Uriarte deika hasi zitzaion. Orduan, komunikazioa eteteko, elkarrekin ez hitz egiteko, beste galeria batera mugitu zuten.
Erasoaren ondorioz lepoaren atzealdean atzamarkada bat eta ubeldura txiki bat izan ditu.

Beste motako erasoa

Maiatzaren 27an, Auzitegi Nazionalak aske utzi zuen Harriet Agirre Egiako bizilaguna. Kalean hiru egun egin ostean, Espainiako Poliziak berriz atxilotu zuen 30ean, Agirrek auzi bat oraindik zabalik zuelakoan. Fiskaltzak ostera, gezurtatu egin zuen hori, eta biharamunean eman zuen aske uzteko agindua. Gauzak horrela, Harriet Agirre askatzeko eskatu zion Espainiako Auzitegi Nazionalak Espainiako Poliziari.

6.

BORROKALDIAK

Gure senide eta lagunek bizi dituzten muturreko egoeren ondorioz, zenbaitetan muturrekoak diren borrokaldiak burutu behar izaten dituzte euren oinarrizko eskubideak errespetatuak izan daitezen. muturreko borrokaldi horietako bat da gose grebarena. gose greba bat burutzea beti da zaila eta gainera, ondorio lazgarriak izan ditzake presoarengan. Badira ere protesta egiteko beste modu batzuk. Hauetako batzuk, "txapeoak" dira, preso zeldatik ez irtetea edo patio blokeoak.

Ander Mujika Andonegik 6 aste bete zituen mitard edo zigor zeldan Bourg-en-Bress espetxean urtarrilean. Anderrek bere bakartze egoera salatzeko protesta egitea erabaki zuen urtebete baino gehiago daramalako Bourg-en-Bresse espetxean bakartua. Kiderik ez izateaz gain, espetxe hau Euskal Herritik 900 kilometrotara dago.

Mitard-ean egoteak presoen bizi baldintzak erabat okertzen ditu, muturrera eramanez eta, oinarrizko eskubideak ere, urratuz. Mitard-ean dauden bitartean, presoak isolatuak egoten dira beste kide edo pertsona ikusi barik, eguneko ordu gehienak zeldan egotera behartuta egoten direlarik. Trasladoa eskatuta badu ere, ez du oraindik erantzunik jaso. Anaia ere Frantzian preso egonik, biak espetxe berean edo gertuko espetxe batean beharko lukete.

Arantza Zulueta: Puerto IIIko espetxean Arantza Zuluetaren espetxe baldintzak punta puntakoak dira. Isolamenduan bakarrik ez, galeria oso batean -bakar bakarrik- izan dute bizkaitarra. Bere egoera salatzeko eta modulora eraman dezaten borrokaldia abiatu dute Puerto IIIko euskal preso politikoek, asteazkenero itxialdiak eginez momentu konkretuetan.

Fleuryko MAF -nesken kartzela- euskal preso politikoak borrokaldian egin zuten. Beraien egoera jasangaitza da. Hori dela eta, espetxeko funtzionario zenbaiten eta zuzendaritzaren jarrera ere aldatzeko eskatuz borrokaldia abiatu zuten. Plantoa egin zuten patioan eta, horren ondorioz, mitarrean, zigor ziegetan, sartu zituzten. Azken aldian, eskubide murrizketa eta probokazio ezberdinak jasan dituzte kartzelan eta denbora luzean jasaten ari diren egoera hauei amaiera emateko ekin diote borrokari. Senideek, Zuzendaritzari gutun bidalketa masibo bat antolatu zuten egoera salatzeko. Eskubide murrizketa horren adibide da, besteak beste, Ekhiñe Eizagirre. Tratu umilagarriak ez onartzeagatik kristalezko bisitak izatera zigortu zuten.

ESPETXEETAKO BIZI BALDINTZEN OKERTZE OROKORRA

7.

Sarreran aipatu bezala, gure senide eta lagunek egunerokotasunean nabaritu dute gehienbat espetxeetako bizi baldintzen okertzea. Urte honetako lehen sei hilabeteetan emandako gertakari mota desberdinek baieztatzen dute honakoa:

Granada eta Logroño : Aurrez aurreko bisitetara ez diete ezer sartzen uzten; ez janaririk, ez eta haurrentzako jostailurik edo gauzarik ere. Granadako espetxean gainera, aurrez aurreko bisitetara ezin da bikotea bakarrik sartu.

Jaen : Euria egiten duenean, paretetatik ura sartzen zaie eta ziega guztia urez beteta izaten dute. Aitor Garcia presoa, esaterako, lo egiteko koltxoirik gabe egon da; euria sartu eta koltxoia busti zitzaionez, lehortzen izan behar zuelako.

Puerto III : Espetxeko demandaderoa kendu diete; hau da, zenbait produktu erosteko zuten aukera bakarra kendu diete, bereziki janaria : fruituak, esnekiak...

Poitiers Vivonne : Alaitz Aramendi eta Izaskun Lesaka presoak DPS (bereziki zaindutako presoa) moduan kalifikatu dituzte, eta lau hilabetez, gauero, bi orduro, kontrola egiten zieten: tapakietatik begiratzen diete, argiak pizten dituzte, soinua ateratzen dute... Hau dela eta, bi presoek oso gau txarrak pasatzen zituzten, eurengan ondorio fisiko nahiz psikologikoak dituelarik.

Rennes : Lorentxa Guimon euskal presoari Urtarrilaren 23an hil zen Xabier Guimon bere aitaren ehorzketetara joateko baimena ukatu zioten.

Fleury-Mérogis : Ekhine Eizagirre Zarauzko presoa 21 egunez bisitak beirarekin eta interfonoarekin izatera zigortu dute. Zigor hau, aurreko hilabetean izandako bisita baten osteko biluztetan gertatu zen istiluaren ondorioz izan da. Bisitak izan ostean biluzarazi egiten dituzte presoak, gela txiki estu batean, funtzionario bat aurrean dutela.

Egun horretan, funtzionarioak Eizagirreri biluzteko eskatu zion. Biluztu zen eta ondoren euskal preso politikoak beti ukatzen dituzten kontu batzuk egitera behartu nahi izan zuten, bizkarra erakutsi, belarriak begiratu eta abar. Umilaziorik onartu ez zuenez, funtzionarioak kargu handiagoko beste funtzionario batzuk deitu zituen. Gelan bakarrik zegoenez eta luze joko zuela ikusita, pasillora atera zen Eizagirre. Istilua pasillo erdian gertatu zen. Funtzionario ugari gerturatu ziren Eizagirrerengana, biluztu zedin. Honek ezetz erantzun baina, indarrez mugitu nahi zutela sumatzean eta, egoerak, okerrera egin aurretik, protesta moduan pasilloan biluztea erabaki zuen bere duintasuna aldarrikatzeko. Ekimen honen ondorioz, 21 egunerako zigortu zuten.

Navalcarnero: Isolamendu egoeran sartu dute larriki gaixo dagoen Ibon Iparragirre euskal preso politikoa. Ibon Iparragirre etxean preso egon da 2011 urtetik aurtengo martxoaren 7a bitartean. Bere osasun egoera hobetu ez bada ere, espetxeratu egin zuten. Ordutik, bere osasunak okerrera egin du nabari. Ez hori bakarrik. Apirilean dispertsatu egin zuten gainera eta, Basauriko espetxetik, Navalcarneroko espetxera eraman zuten; sorterritik 500 bat kilometrotara.

Aranjuez: Espetxe honetan amen moduloa dago. Umeak amekin egoteko aukera dute baina, espetxe honetako baldintzek okerrera egin dute.

8.

IKASKETAK

1. UNIBERTSITATE IKASKETAK

Lege anitzek babeste dute presoen hezkuntza eskubidea, oinarrizkoa baita. Hezkuntza eskubidea bermatzeko bidean, EHUk Espainiako espetxeetan irakasteko hitzarmena lortu behar du Madrilen, preso dauden euskaldunok hemen eta euskaraz ikasteko eskubidea baitute.

1.1. Espainiako espetxeetan preso dauden pertsonek ezin dute EHUn ikasi 2003tik. Hamar urte luze hauetan ukatu egiten diete EHUn ikasteko eskubidea euskal presoei, baita irakasteko eskubidea EHUri ere.

Bukatzear dagoen 2013-14 ikasturte honetan ere, hainbat gestio egin ditugu (EHUn bertan, Hezkuntza Sailean, Legebiltzarrean eta Lehendakaritzan, baita sindikatu, irakasle eta ikasleekin ere). EAEko Gobernuak eta EHUk ekimen bateratua bideratzea eskatu diegu, beharrezkoa den hitzarmena lortzeko bidean; baina, oraingo honetan ere, ezer gutxi egin dute eskubide urraketa horri konponbidea emateko: Errektoretzan "karpeta ugari" ei dute zabalik eta EAEn "eskubide urraketa ugari" ei dago.

1.2. Frantziako eta Portugaleko espetxeetan, EAEko gobernuak beka ukatu die ikasle presoei. Behin eta berriro baietz, eman emango dietena esan arren, errealitatean ezetza izaten ari da. Hainbat bilera egin ditugu hilabete hauetan, baina ezer gutxi lortu dugu.

Arlo honetan ere, EAEko agintariek aldeko diskurtsoa erabiltzen dute, baina aurkako praktika garatzen dute: onartu egiten dute preso dauden pertsonek ez

dutela diru iturri propiorik eta preso dauden bitartean ikasketak doakoak izan beharko lituzketela, etxekook diru zama gehigarriari aurre egin ez dezagun.

Hilabete hauetan ere, beka-eskubidea lortzearen aldeko ekimena bideratzen ari gara, ikasketak doan izateko bidean eta, orain arte, aldeko emaitzarik lortu ez dugun arren, lanean segituko dugu.

1.2.1. Kalitateko irakaskuntza EHUn

Oro har, preso dauden ikasleak bigarren mailako ikasletzat hartzen dituzte EHUn:

- alde batetik, ikasle "arrunt" gisa hartzen dituzte hainbat arlotan (sarbidea, ordaindu beharreko kuotak …), nahiz eta taldeetan lekurik bete ez, eskoletara joaten ez direlako
- beste aldetik, ikasle arruntek dituzten hainbat eskubide (ikasketak aukeratzea, orientazio egokia, tutoretza edo jarraipen akademikoa …) ukatu egiten dizkiete, arrazoi ez-akademikoak medio.

Bere zeregin zuzena izan arren, EHUk ez du preso dauden ikasleen beharrak asetzeko urrats sendorik eman arlo horietan, nahiz eta hainbat konponbide erraz eta zehatz proposatu dizkiegun. Unibertsitate publikoa izanda, behar bereziak dituzten taldeei baldintza egokiak eskaini behar dizkiete preso dauden ikasleei, beste hainbat talderekin egiten duen moduan.

1.3. UNEDn ikastera behartuak

Unibertsitate ikasketetan, UNEDn ikastea da espainiar espetxeetako presoei eskaini dieten aukera bakarra, aukera hori egokia ez den arren, euskal presoek bertan espainieraz ikasi behar dutelako.

Horrez gain, gero eta baldintza ekonomiko zorrotzagoak ezartzen dizkiete, bertan ikasi ahal izateko: bigarren karrera doan egiteko aukerarik ez, gainditu beharreko kredituen ehuneko altuegia, testu liburuak erosi beharra … Hori dela eta, hainbat presok bertan behera utzi izan dituzte hasitako ikasketak eta beste batzuek ez dute izena eman ikasketak hasteko.

2. ERTAINETAKO IKASKETAK

Lanbide Heziketa Zikloak aukera egokia izaten ari dira unibertsitate ikasketak egin ezin dituztenentzat edota ikasketa laburragoak egin nahi dituztenentzat.

Ikasketak ofizialak badira ere, zelanbaiteko "lege-marko orokorra" eratu behar du Hezkuntza Administrazioak, gaur egun dauden disfuntzioak ekiditeko. Une honetan, ikastetxetan egiten den borondateko lanari esker ari dira garatzen espetxeetako ikasketak. Egoera honek desegonkortasuna sortzen du ikastetxeetako langileen artean.

Era berean, baldintza egokiak sortu behar dira ikastetxeetan, irakasleengan jausi den zama gehigarria arinduz. Une honetan, ikastetxeak topean daude eta bitartekorik gabe. Lanbide Heziketako zuzendaritzak neurriak aurreikusi ditu; garatzea baino ez da falta, beraz.
Ikasketa maila honetan ere, lan handia dago oraindik egiteko: Lakuako arduradunek euren babesa zertu behar dute, ikastetxeetako arduradunekin koordinazioa eratuz eta sendotuz. Honek ikasketa eskaintza zabalagoa ekarriko lukeelakoan gaude.

Beste aldetik, espetxeetan sortzen ari diren arazoei (euskarazko materiala sartzeko, azterketak egitera joateko baimenak lortzeko …) konponbidea topatu behar zaie. Arlo honetan ere, ardura ikastetxeen esku utzi da gehien bat, Administrazioaren zeregina den arren.

Une honetan, Lanbide Heziketa Zikloak eta Batxilergoa bideratuta daude, baina ezin da beti euskaraz ikasi. Eskaera eta eskaintza orekatzen saiatzen ari gara.

Helburu horri eutsiz, urratsak ematen ari gara Espainiako espetxeetan daudenek EGA titulua lortzeko azterketak egiteko aukeraz gain, beste hizkuntza batzuk ikasteko aukera zabaltzeko. Gaia planteatuta dagoen arren, ez dugu oraindik Hezkuntza Sailetik aldeko erantzunik jaso.
Euskal presoen aferak ez bide dauka lehentasunik eurentzat, ezta ikasteko eskubidea bermatzea ere. Gure aldetik, ez dugu amore emango: ikasi nahi duen preso orori eman behar zaio kalitateko heziketa doan jasotzeko aukera, hemen eta euskaraz. Xede horri eutsiko diogu.

9.

KOKAPENA

Iheslariek, gatazkaren konponbideari ekarpena egiteko bide orria aurkeztu zuten iazko ekainaren 15ean. Euskal Herriko eragile sozial eta politikoen aldetik harrera ona eta babesa izan du bide orriak. Honen helburua Euskal Herrian garatu beharreko prozesu demokratikoaren baitan erbestearekin behin betiko amaitzea izan da.

Iheslariek, martxoan bide orria gauzatzen hasteko erabakia hartua zutela adierazi zuten. Urratsak euskal herritarrek konponbiderako duten nahian eta beharrean oinarritzen dira. Herriarekin batera bidea egiteko. Askatasuna eta eskubideak irabazteko.

Ordutik aurrera hamarnaka iheslari izan dira sorterrietara itzuli direnak. Positiboki baloratzen dugun urratsa izan da. Bai iheslarien aldetik baita eragile sozial eta politiko desberdinen aldetik ere. Erabakiak, urte luzeetako erbestealdien bukaera ekarri du iheslari batzuentzat.

Orain bide orriaren garapenarekin jarraitu beharra dago, etxeratzearekin. Iheslarien aurka modu berezian egiteko erabili diren neurri errepresibo guztiak bertan behera gelditzeko garaia da. Konponbide prozesuan aurrera jarraitzeko lagungarria eta beharrezkoa den neurri da hori.

Egoera larrietan bizi diren iheslariak daude: gaixotasunak dituztenak, adinean gora doazenak, paperik gabe bizi direnak... Horregatik, egoera larrietan bizi diren iheslarien bizi duintasuna eta oinarrizko eskubideak (administratiboak, osasungintzan...) ziurtatzeko neurriak hartu behar dira. Gaixo larrien egoerei aterabideak eman.

Salbuespen neurriak gelditu eta bizi duintasuna bermatu. Erbestearen arrazoiak eta ondorioak konponduz.

Orokorrean kontuan hartzekoa da gatazkaren ondorioen konponbidea luzatzeak adinean gora doazen iheslari askoren egoera okertuko duela. Arazo fisiko eta psikikoak gehituz eta zailduz.

Aipamen berezia behar dute ere familia, lagun eta herriarekiko lotura ezak dakartzan ondorioak bai familiari baita iheslariari ere. Salbuespeneko neurri hauekin guztiekin amaitu beharra dago.

SEI HILABETE HAUETAKO KASUAK

- **Maria Jesus Elorza**ren atxiloketa Madrilen (Barajas) ematen da Venezuelatik zetorrenean. 66 urte ditu eta gaixotasun bat du. Frantzian 2 urtetako kondena du betetzeko.

- **Jokin Aranalde**. Intsumiso jarrera hartu zuenetik bere osasun egoera larriagotu zen. Ekainaren 14an Baionan eragileek deitutako mobilizazioaren ondoren, jasotako babesaren ondoren, bizitza normala egiten hasi zen. Uztailean atxilotu, espainiaratu eta espetxeratu dute. 68 urte ditu eta bere osasun egoera txarra da. 3 aldiz atxilotua eta torturatua izan da.

LEHEN SEI HILABETEKO GERTAKARI GARRANTZITSUENAK

10.

Sei hilabete hauetan, espetxeetan bizi baldintzen egoera okerrera egin duen bitartean, gure senideen egoerarekin, gurearekin edo iheslari zein deportatuekin erlazioa duten ekimen eta gertakari garrantzitsuak jazo dira.

Urtea, Bilboko manifestazioarekin hasi zen. Urtarrilaren 11 EAJ, EH Bildu-n bat egiten duten alderdiek baita ELA eta LAB sindikatuek manifestazioa deitu zuten "Giza Eskubideak. Bakea. Konponbidea" lelopean. Urtero euskal preso politikoen eskubideen alde ospatzen zen maifestaldia Eloy Velasco epailearen aginduz debekatu egin zen eta Tantaz Tanta ekimenak bertan behera uztea erabaki zuen. Deialdiarekin bat egin zuten 115.000 lagun inguruk. Euskal Herriak inoiz bizi izan duen manifestaldirik handiena izan zen Bilbokoa.

Otsailaren 25ean, Euskal Herriko gatazkaren ondorioen inguruan mobilizazio dinamika eta gogoeta baten markoan, 23 eragile euskal preso eta iheslari politikoen bide orrien inguruan bildu ziren Baionan. Manifestu komuna idatzi zuten eta mobilizazio handi batera deitu. Geroztik, beste eragile eta pertsona andanak bat egin zuten dei horrekin, besteen artean kolore guztietako hautetsiek eta sindikatu guztietako ordezkariek. Hitzarmen horren ondorioz, manifestaldi historikoa ospatu zen iragan ekainaren 14an, Baionan "Giza Eskubideak. Konponbidea. Bakea" - lelopean.

Ekainaren 5ean, Uruguayn Euskal Herriko bakearen aldeko ekimen garrantzitsua ospatu zen. Bake prozesua babesteko ekitaldia izan zen eta, besteak beste, Lucía Topolansky senatari eta lehen dama, Ordezkarien Ganberako presidente Anibal Pereyra, Julio María Sanguinetti, Uruguaiko

presidente ohia, Paul Rios, Lokarriko koordinatzailea, Harremanetarako Nazioarteko Taldeko Alberto Spektorowski eta Batzar Orokorrean dauden alderdi politiko guztietako (Frente Amplio, Partido Nacional, Partido Colorado eta Partido Independienteko) ordezkariak izan ziren..

Topaketa, Euskal Herriko bakearen aldeko adierazpen instituzional baten irakurketarekin amaitu zen eta, besteak beste, jardunaldiak, Lan, Etxebizitza eta Gizarte Garapen ministroak egon ziren hura sostengatzen. Ekitaldia nazioarteko bultzada garrantzitsu bat izan zen bake prozesuan aurrerapauso berriak lortzeko eta euskal gizartea protagonistatzat izango duen eszenatoki bat errotzeko.

Bestalde, 2013ko martxoaz geroztik egindako lanaren ondoren, bake prozesua bultzatzeko Foro Sozialaren erakunde sustatzaileek saio eta jarduera berriak abiarazi dituzte azken hilabeteetan. Bakearen eta bizikidetzaren errotzea bultzatzea, bake prozesuan gizartearen protagonismoa indartzea eta orain dela urtebete aurkeztutako gomendioen edukietan sakontzea izango ziren ekimen horien helburuak. Horrela, Foro Sozialak bi saio antolatu zituen Bilbon eta Iruñean.

Iruñean Herritarren parte-hartzea bake prozesuan izan zen ardatz. Herritarren inplikazioa erraztuko duten eta bizikidetza eraikitzeko lanean gizartearen protagonismoa indartuko duten hainbat esperientzia eta tresna ezagutzea izan zen helburua. Aldi berean, eta modu zehatzago batean, bake prozesuan Nafarroako herritarren parte-hartzearen gaiari heldu zitzaion.

Bilbon, ostera, Preso eta iheslarien itzulera prozesuaren inguruan hausnartu zen. Foroaren lan-saio hau 2013ko maiatzean aurkeztutako gomendioen ataletako baten edukietan sakontzera bideratu zen: preso eta iheslarien itzultzea. Hain zuzen ere, duela urtebete proposatutako ideiak zehazteko eztabaida zabaldu zen, modu horretan konponbide berriak definitzeko. Etxeratek ere bertan parte hartu zuen.

Eusko Legebiltzarrak, ekainaren 5ean, dispertsioa etetea eskatu zuen euskal preso politikoen sakabanaketak "giza eskubideak urratu" egiten dituelako. EAJk eta EH Bildu alderdiek neurri honen aurka bozkatu zuten. Alderdiek, "giza betebehar bat" dela sakabanaketarekin amaitzea, eta horrek "bakea eta bizikidetza indartzeko" lagunduko lukeela gaineratu zuten. Onartutako testuan, legeak ez duela dispertsioarekin amaitzeko oztoporik aurreikusten nabarmendu zuten ere. "Hori da euskal presoek, euren senideek eta euskal gizartearen gehiengoak adierazitako borondatea", gehitu zuten.

Ekainaren 15ean, Sare jaio zen. Sarek, preso eta iheslarien giza eskubideen eta konponbideen aldeko herritarrak batzen ditu. Euskal jendarteak gatazka garaia atzean utzi eta behingoz bake eszenatoki bat eraikitzeko nahia irmoki adierazi du. Baina guzti hori posible egiteko, beharrezkoa da konfrontazioaren erroei heldu eta honek eragindako ondorio guztiei heltzea. Bide hau pertsona guztien eskubideak errespetatuz eta bermatuz soilik egin daiteke. Eta horretan preso, iheslari eta deportatu zein bere inguru hurbila barnebiltzeak premiazkoa izan behar du. Sareren helburua euskal preso eta iheslari guztien etxeratzea ahalbideratuko duen sare herritar bat ehuntzea da. Eta lan horretan, euskal jendarte osoa batu nahi dugu. Elkar gaitezen, pena merezi duen helburu baten alde: Giza eskubide guztien errespetua, gatazkaren konponbidea eta bakea.

EUSKAL HERRIA

BASAURI
1.Gogorza Otaegi, Aitzol

MARTUTENE
2.Agirre Goñi, Ekaitz
3.Codo Callejo, Jagoba
4.Maiezkurrena Urkizu, Juan Mari

ZABALLA ARABA
5.Martin Hernando, Jesus Maria

ESTATU ESPAINOLA

A LAMA (Pontevedra)
1.Alonso Abad, Fernando
2.Arizkuren Ruiz, Jose
3.Bravo Maestrojuan, Josu
4.Herrera Vieites, Aitor
5.Ijurko Iroz, Hodei
6.Makazaga Azurmendi, Xabier
7.Marin Mercero, Iñaki
8.Martinez Ahedo, Gorka
9.Nieto Torio, Ruben
10.Olarra Agiriano, Joxe Mari
11.S Sebastian Gaztelumendi, Mikel

12.Berriozabal Bernas, Inma
13.Martinez Garcia, Idoia

ALCALA MECO (M-II) PREVENTIVOS
14.Campo Barandiaran, Jose Luis
15.Goieaskoetxea Arronategi, Eneko
16.Uranga Artola, Kemen

ALGECIRAS (Botafuego)
17.Aginaga Ginea, Ibai
18.Albisu Hernandez, Iñigo
19.Arrieta Llopis, Mikel
20.Benaito Villagarcia, Mi Angel
21.Beroiz Zubizarreta, Andoni
22.Cristobal Martinez, Carlos
23.Fano Aldasoro, Unai
24.Garcia Sertutxa, Gorka
25.Gaztelu Otxandorena, J. Miguel
26.Loran Lafourcade, Gorka
27.Preciado Izarra, Jon Kepa (1)
28.Sola Campillo, Aurken
29.Urizar de Paz, German

30.Egues Gurrutxaga, Ana Belen
31.Etxeberria Simarro, Leire

ALMERIA
32.Arregi Imaz, Xabier
33.Arronategi Azurmendi, Kepa
34.Arruarte Santacruz, Garikoitz
35.Del Olmo Vega, Fernando
36.Ginea Sagasti, Josu
37.Krutxaga Elezkano, Iñaki
38.Viedma Morillas, Alberto

39.Yañez Ortiz de Barron, Iratxe

ARANJUEZ (M-VI)
40.Almandoz Erbiti, Mikel
41.Aranguren Urroz, Asier
42.Moreno Ramajo, Txabi

43.Garaizar San Martin, Nerea + umea
44.Majarenas Ibarreta, Sara + umea
45.Prieto Furundarena, Anabel + umea
46.Sanz Martin, Olga + umea

BADAJOZ
47.Del Hoyo Hernandez, Kepa
48.Fraile Iturralde, Gorka
49.Gabiola Goiogana, Andoni
50.Garcia Justo, Asier
51.Gonzalez Sola, Igor
52.Igerategi Lizarribar, Iñaki
53.Orbegozo Etxarri, Mikel
54.Sota Virto, Fernando
55.Ugalde Zubiri, Andoni

BRIEVA (Avila)
56.Agirre Garcia, Oihana

BURGOS
57.Arriaga Ibarra, Jesus Felipe
58.Ezkerra Laspeñas, Ekaitz
59.Mendizabal Alberdi, Juan Maria
60.Salutregi Mentxaka, Jabier
61.Urrutia Gonzalez, Oier
62.Zurutuza Sarasola, Jose Antonio

CACERES II
63.Betolaza Vilagrasa, Gorka
64.Lima Sagarna, Iker
65.Olabarrieta Olabarrieta, J Mª
66.Olaizola Baseta, Aitor
67.Otegi Eraso, Andoni
68.San Argimiro Isasa, Mikel

CASTELLO I
69.Altable Etxarte, Jesus Mª
70.Beristain Urizarbarrena, Iker
71.Cabello Perez, Andoni
72.Cano Hernandez, Pedro Maria
73.Gallastegi Sodupe, Orkatz
74.Larrea Azpiri, Zunbeltz
75.Lezkano Bernal, Sergio
76.Otxoa de Eribe Landa, J. Angel
77.Zelarain Ortiz, Oskar

78.Igarriz Izeta, Marta

CASTELLO II – ALBOCASSER
79.Aginako Etxenagusia, Asier
80.Aldasoro Magunazelaia,Ramon
81.Alonso Alvarez, Raul
82.Arri Pascual, Alvaro
83.Etxaniz Garcia, Julen
84.Iragi Gurrutxaga, Harriet
85.Karasatorre Aldaz, Juan Ramon
86.Markes Zelaia, Patxi
87.Perez Zorriketa, Ugaitz

CORDOBA (Alcolea)
88.Alonso Rubio, Iñaki
89.Calabozo Casado, Oskar
90.Cañas Carton, Iñaki (2)
91.Gallaga Ruiz, Javier
92.Muñoa Arizmendiarrieta, Ibon
93.Perez Aldunate, Xabier
94.Polo Escobes, Sergio
95.Portu Juanena, Igor
96.Solana Matarran, Jon Igor
97.Usandizaga Galarraga, Xabin
98.Vidal Alvaro, Gorka

99.Etxebarria Caballero, Beatriz
100.Perez Aristizabal, Eider

CURTIS Teixeiro (A Coruña)
101.Blanco Santisteban, Zigor
102.Borde Gaztelumendi, Joseba
103.Bravo Saez de Urabain, Zigor
104.Eskudero Balerdi, Gregorio
105.Gomez Ezkerro, Jesus Maria
106.Mariñelarena Garziandia, Luis
107.Murga Zenarruzabeitia, Andoni
108.Plazaola Anduaga, Alberto
109.Prieto Jurado, Sebastian
110.Salaberria Etxebeste, Emilio

DAROCA
111.Geresta Azurmendi, Ander
112.Gomez Gonzalez, Alberto
113.Goñi Lara, Luis
114.Olaizola Urien, Aitor

DUEÑAS (La Moraleja)
115.Karrera Arenzana, Asier
116.Lorente Aspiazu, Oier
117.Maruri Basagoitia, Lander
118.Zalakain Garaikoetxea, Jesus Mari

EL DUESO - SANTOÑA
119.Arrieta Prz de Mendiola, Ismael
120.Diez Usabiaga, Rafael
121.Vicente Ugalde, Imanol

ESTREMERA (MADRID VII)
122.Ayestaran Legorburu, J Lorenzo
123.Gonzalez Gonzalez, Jon
124.Imaz Munduate, Iñaki
125.Otaño Labaka, Juan Ignacio

126.Alkorta Arrizabalaga, Urtza
127.Jacinto Garcia, Sonia

FONCALENT (Alacant I)
128.Badillo Borde, Irkus
129.Lujanbio Galparsoro, Xabier
130.Madina Etxebarria, Tomas
131.Mujika Zubiarrain, Garikoitz
132.Txokarro Zoko, Jorge
133.Uranga Salbide, Patxi

134.Coello Onaindia, Aitziber
135.Gallastegi Sodupe, Lexuri
136.Lasagabaster Anza, Olatz

GRANADA (Albolote)
137.Agote Cillero, Arkaitz
138.Aizpuru Giraldo, Eneko
139.Apaolaza Sancho, Iban
140.Barrios Martin, Jose Luis
141.Beaumont Etxebarria, Iñaki
142.Bilbao Solaetxe, Unai
143.Coto Etxeandia, Egoitz
144.Legaz Irureta, Armando
145.Lopez de Okariz, Unai
146.Miner Villanueva, Imanol
147.Olarra Guridi, Juan Antonio
148.Rodriguez Lopez, Asier (2)
149.Ugarte Lpez de Arkaute, Diego

150.Delgado Iriondo, Agurtzane
151.Mujika Goñi, Ainhoa

HERRERA DE LA MANCHA
152.Aranburu Muguruza, Xabier
153.Armendariz Izagirre, Iñaki
154.Askasibar Garitano, Mikel
155.Balerdi ibarguren, Xabier
156.Erostegi Bidaguren, Joseba
157.Gorostiaga Gonzalez, Pablo
158.Hidalgo Lertxundi, Aimar
159.Larretxea Mendiola, Joanes
160.Lopez Gomez, Jon
161.Marcos Alvarez, Faustino
162.Ruiz Jaso, Zigor
163.San Epifanio San Pedro, Felipe
164.San Pedro Blanco, Jon Mirena

HUELVA - II
165.Arginzoniz Zubiaurre, Aritz
166.Balerdi Iturralde, Juan Carlos
167.Besance Zugasti, Juan Carlos
168.Franco Martinez, Bittor
169.Garcia Gaztelu, Xabier
170.Garcia Jodra, Fernando
171.Lasa Mendiaraz, Sebastian
172.Lopez Anta, Angel
173.Maurtua Eguren, Aitzol
174.Olabarrieta Colorado, Iker
175.Ruiz Romero, Patxi
176.Zelarain Errazti, Julen (1)

177.Bengoa Ziarsolo, Nerea
178.Gallastegi Sodupe,Irantzu
179.Txurruka Madinabeitia, Lurdes

JAEN – II
180.Aginagalde Ugartemendia, Beñat
181.Dominguez Atxalandabaso, Iñaki
182.Fresnedo Gerrikabeitia, Aitor
183.Garcia Aliaga, Aitor
184.Goienetxe Alonso, Iñaki
185.Sanpedro Larrañaga, Premin
186.SarasolaYarzabal, Mattin
187.Zapirain Romano, Iñigo

188.Bakedano Maidagan, Oihane
189.Ernaga Esnoz, Joxepa

LOGROÑO
190.Aragon Iroz, Santiago
191.De Ibero Arteaga, Ekaitz
192.Etxaburu Markuerkiaga, Eneko
193.Otegi Mondragon, Arnaldo
194.Rodriguez Torres, Arkaitz

195.Saez de la Cuesta, Alicia

MANSILLA (Leon)
196.Araguas Jusue, Iker
197.Franco Gonzalez, Aitor
198.Gonzalez Endemaño, Jorge
199.Korta Carrion, Mikel
200.Landaberea Torremotxa, Arkaitz
201.Murga Luzuriaga, Francisco
202.Murga Luzuriaga, Isidro

203.Comes Arranbillet, Olga

MONTERROSO (Lugo)
204.Aiensa Laborda, Ibai
205.Aiensa Laborda, Mikel
206.Ibarra Izurieta, Bigarren
207.Lejarzegi Olabarrieta,Endika
208.Zubizarreta Balboa, Kepa

MURCIA I
209.Martinez Arkarazo, Gorka
210.Martinez del Campo, Oier
211.Novoa Arroniz, Jose Mari
212.Ramada Estevez, Fco Jose
213.Segurola Beobide, Joseba
214.Tome Queiruga, Ventura

MURCIA II
215.Andueza Antxia, Oier
216.Arietaleaniz Telleria, Iñaki
217.Arkauz Arana, Josu
218.Atristain Gorosabel, Javier
219.Cadenas Lorente, Oskar
220.Izpura Garcia, Mikel
221.Labeaga Garcia, Urko
222.Sagarzazu Gomez, Kandido
223.Troitiño Ciria, Jon

224.Garcia Montero, Ainoa
225.Mardaras Orueta, Oihana

NAVALCARNERO (M-IV)
226.Alberdi Casanova, Egoi
227.Iparragirre Burgoa, Ibon
228.Lopez de la Calle Uribarri, Egoitz

OCAÑA – I
229.Esnaola Dorronsoro, Aitor
230.Garcia Arrieta, Garikoitz
231.Gomez Larrañaga, Aratz
232.Herrador Pouso, Juan Carlos
233.Oiartzabal Ubierna, Anartz
234.Otegi Unanue, Mikel

OCAÑA – II
235.Galarraga Godoi, Eneko
236.Garcia Mijangos, Jose
237.Gisasola Olaeta, Arnaltz
238.Lopez Gonzalez, Jesus Maria
239.Santesteban Goikoetxea, Iñaki
240.Trenor Dicenta, Karlos

PUERTO – I
241.Almaraz Larrañaga, Agustin
242.Atxurra Egurrola, Julen
243.Castro Sarriegi, Alfonso
244.Elejalde Tapia, Fernando
245.Guridi Lasa, Iñigo
246.Gurtubai Sanchez, Sebastian
247.Gutierrez Carrillo, Iñigo (7)
248.Lauzirika Oribe, Karmelo
249.Lerin Sanchez, Jose Angel
250.Orbe Sevillano, Zigor
251.Ordoñez Fernandez, Josu
252.Saez Arrieta, Arkaitz
253.Urretabizkaia Saukillo, Jon
254.Zabalo Beitia, Xabier
255.Zubiaurre Agirre, Jon

PUERTO – III
256.Agirrebarrena Beldarrain, Aitor
257.Alegria Loinaz, Xabier
258.Barreras Diaz, Oskar
259.Beobide Arza, Ibai
260.Bilbao Goikoetxea, Iñaki
261.Castro Zabaleta, Manex
262.Cotano Sinde, Aitor
263.Dorronsoro Malaxetxebarria, J.M
264.Enbeita Ortuondo, Joseba
265.Etxeberrria Garaikoetxea, J Mari
266.Gramont, David
267.Matanzas Gorostizaga, Jose Mª
268.Parot Navarro, Unai
269.Pastor Alonso, Daniel
270.Rey Urmeneta, Xabier

271.Zulueta Amutxastegi, Arantza (10)

SEGOVIA
272.Enparantza Agirre, Jon (8)

SEVILLA II

273.Agirre Bernadal, Iker
274.Agirre Odriozola, Jabi
275.Agirresarobe Pagola, Gurutz
276.Arakama Mendia, Iñaki
277.Arriaga Arruabarrena, Rufino
278.Arzalluz Goñi, Asier
279.Etxabarri Garro, Juan Mª
280.Etxeberria Goikoetxea, Garikoitz
281.Goikoetxea Garralda, Jesus
282.Lebrero Panizo, Roberto
283.Vallejo Franco, Iñigo

SORIA

284.Arretxe Salbide, Mikel
285.Etxeberria Arbelaitz, Jose Antonio
286.Rodriguez Mallabiarrena, Josu
287.Sagardoi Lana, Xabier

SOTO DEL REAL (M-V)

288.Aranalde Olaondo, Jokin
289.Aranibar Almandoz, Joseba
290.Lerin Sanchez, Iñaki
291.Narvaez Goñi, Juan Jesus
292.Vila Mitxelena, Fermin

293.Alberdi Uranga, Itziar
294.Orkolaga Etxaniz, Aintzane

TERUEL

295.Ormazabal Lizeaga, Asier
296.Peña Balantzategi, Ibai

TOPAS (Salamanca)

297.Askasibar Barrutia, Vicente
298.Astorkizaga Arriaga, Gaizka (2)
299.Crespo Ortega, Jon
300.Etxeandia Meabe, Jose Miguel
301.Etxeberria Martin, Iñaki
302.Hernandez Sistiaga, Unai
303.Inziarte Gallardo, Juan Manuel
304.Lupiañez Mintegi, Gorka
305.Samaniego Curiel, Ekaitz
306.Ugarte Villar, Xabier

307.Arriaga Martinez, Josune
308.Linazasoro Lopez, Maitane

VALENCIA – II (Picassent) CUMPLIMIENTO

309.Azkona Dominguez, Ibai
310.Belasko Armendariz, Alex
311.Esnal, Juan
312.Mujika Dorronsoro, Juan Mari
313.Saenz Olarra, Balbino
314.Zubiaga Bravo, Manex

VALENCIA – III (Picassent) PREVENTIVO

315.Azurmendi Peñagarikano, Mikel
316.Badiola Lasarte, Asier
317.Camacho Elizondo, Jose
318.Galarza Quirce, Luis Angel
319.Mardones Esteban, Asier
320.Merino Bilbao, Guillermo
321.Subijana Izquierdo, Juan Carlos

322.Balda Arruti, Josune
323.Barbarin Iurrebaso, Ainhoa
324.Pedrosa Barrenetxea, Maite

325.ArmendarizG.Langarika,Lierni + umea
326.Jauregi Amondarain,Oskarbi + umea
327.Mendizabal Mujika, Idoia
328.Oña Ispizua, Josune + umea
329.Otaegi Tena, Nahikari + umea

VALLADOLID Villanubla

330.Amaro Lopez, Gotzon
331.Antza Illarreta, Arkaitz
332.Fernandez Arratibel, Adur
333.Galarraga Arrona, Jose Antonio
334.Sebastian Iriarte, Alfontso
335.Zubiaga Lazkano, Xeber

336.Zabaleta Telleria, Miren

VILLABONA

337.Bustindui Urresola, Alexander
338.Etxaniz Alkorta, Sebas
339.Intxauspe Bergara, Manuel
340.Lopez de Abetxuko Liki., Jose R.
341.Sadaba Merino, Javier

VILLENA (Alacant II)

342.Aranburu Sudupe, Gotzon
343.Arregi Erostarbe, Joseba
344.Arrozpide Sarasola, Santiago
345.Berasategi Eskudero, Ismael
346.Goikoetxea Basabe, Arkaitz
347.Goitia Abadia, Oier
348.Iglesias Chouza, Juan Carlos
349.Tximeno Inza, Xabier (1)

350.Beloki Resa, Elena
351.Lizarraga Merino, Maria
352.Zuazo Aurrekoetxea, Maialen

ZUERA (Zaragoza)

353.Agirre Lete,Juan Luis
354.Bilbao Beaskoetxea, Iñaki
355.Bilbao Gaubeka, Iñaki
356.Egibar Mitxelena, Mikel
357.Etxeberria Sagarzazu, Kepa
358.Garces Beitia, Iñaki
359.Garcia Razkin, Sergio
360.Legina Aurre, Kepa
361.Martinez de Osaba Arregi, Igor
362.Mujika Garmendia, Francisco
363.Uribarri Benito, Asier
364.Zabaleta Elosegi, Jose Jabier

ETXEAN PRESO

1.Dieguez Lopez, Juan Pablo
2.Elkoro Unamuno, Jose Luis
3.Foruria Zubialde, Jose Ramon
4.Gil Cervera, Mikel
5.Gonzalez Peñalva, Belen
6.Ioldi Mujika, Milagros
7.Rego Vidal, Juan Jose

1. Valdemoro
2. Zaballa - Araba
3. Basauri
4. Soto del Real
5. Martutene
6. Iruñea
7. Alcala
8. Navalcarnero
9. Aranjuez
10. Estremera
11. Donostiako ospitala
12. Valladolid
13. Dueñas
14. Jaen

2014/07/28

ESTATU FRANTSESA

ARLES
1.Aspiazu Rubina, Garikoitz (280)
2.Lopez de Bergara Astola, Iñaki (238)

BAPAUME
3.Aramendi Jaunarena, Alaitz (5 912)
4.Garmendia Marin, Oihana (5 913)

BEZIERS
5.Arruabarrena Carlos, Jabi (5 363)
6.Mujika Andonegi, Ander (5 364)

BOIS D'ARCY
7.Garitagoitia Salegi, Iurgi (77 213)
8.Iriondo Yarza, Aitzol (82 595)
9.Lariz Bustindui, Andoni (82 226)
10.Oa Pujol, Oier (80 599)

BORDEAUX-GRADIGNAN
11.Agirregabiria del Barrio, Arkaitz (71 587)

CLAIRVAUX
12.Bengoa Lpz de Armentia, Asier (10 718)
13.Eskisabel Urtuzaga, Peio (10 530)
14.Oiarzabal Txapartegi, Asier (10 420)

FLEURY MEROGIS
15.Elizaran Aguilar, Aitor (376 473K D1)
16.Etxaburu Artetxe, Aitzol (399 918-U D2)
17.Goieaskoetxea Arronategi, ibon (401 847 D2)
18.Goikoetxea Gabirondo, Andoni (403 192 C D3)
19.Iturbide Otxoteko, Joseba (398 855 D3)
20.Mendinueta Mintegi, Iurgi (382 026 W D2)
21.Oses Carrasco, Jose Javier (396 380 Y D3)
22.Salaberria Sansinea, Jon (366 076 J D2)
23.Suberbiola Zumalde, Igor (366 075 H D1)

24.Bernadó Bonada, Marina (405 569 M)
25.Eizagirre Zubiaurre, Ekhiñe (404 834 N)
26.Ozaeta Mendikute, Ainhoa (366 074 G 6E)
27.Plaza Fernandez, Itziar (374 574 W)

FRESNES
28.Curto Lopez, Saul (965 476)
29.Errazkin Telleria, Ugaitz (963 651)
30.Ibarguren Sarasola, Oier (967 500)
31.Iruretagoiena Lanz, Luis (933 266)
32.Matxain Beraza, Alberto (945 144 D1)

33.Beyrie, Lorentxa (954 917)
34.Moreno Martinez, Itziar (969 134)

LANNEMEZAN
35.Agerre, Didier (1 993)
36.Aranburu, Frederic (1 594)
37.Esparza Luri, Iñaki (2 199)
38.Fernandez Iradi, Ibon (2 226)
39.Lete Alberdi, Jose Ramon (2 196)
40.Segurola Kerejeta, Joseba (2 387)

LIANCOURT
41.Etxeberria Oiarbide, Jon (8 739)
42.Oroz Torrea, Mikel (9 861)
43.Saez de Jauregi Ortigosa, Iban (7 188)

LYON CORBAS
44.Aranburu Sagarminaga, Xabier (10 954)
45.Labaka Larrea, Urko (5 213)
46.Zobaran Arriola, Alejandro (5 216)

47.Lozano Miranda, Jone (5 331)

MARSEILLE LES BAUMETTES
48.Ezeiza Aierra, Asier (173 280)
49.Errasti Goiti, Zuhaitz (173 661)
50.Sirvent Auzmendi, Ekaitz (173 875)

MEAUX-CHAUCONIN-NEUFMONTIERS
51.Gomez Mielgo, Oier (13 238)
52.Gurrutxaga Gogorza, Oroitz (10 984)
53.Uriarte Lopez de Vicuña, Igor (12 084)

MONT DE MARSAN
54.Akarregi Casas, Alexander
55.Ardanaz Armendariz, Oier (5 090)

MOULINS-YZEURE
KONDENATUAK (M.C)
56.Abaunza Martinez, Javier (14 610)
57.Martitegi Lizaso, Jurdan (14 736)

MURET CD
58.Parot Navarro, Ion (9 680)
59.Zeberio Aierbe, Jose (10 942)

MURET SEYSSES
60. Mujika Andonegi, Julen (22 163)
61. Rivero Campo, Ruben (22 981)

NANTERRE
62.Barandalla Goñi, Oihan (38 872)
63.Borrero Toribio, Asier (33 719)

OSNY
64.Etxeberria Aierdi, Urtzi (53 117)
65.Fernandez Aspurz, Joseba (52 295)
66.Gutierrez Elordui, Borja (52 293)
67.Mendizabal Elezkano, Julen (53 662)
68.Sancho Marco, Iñigo (52 294)

POITIERS VIVONNE
69.Aduna Vallinas, Raul (4 136)
70.Urbieta Alkorta, Josu (4 134)
71.Varea Etxebarria, Montxo Arkaitz (4 135)

72.Aranalde Ijurko, Maite (851)
73.Lesaka Arguelles, Izaskun (2 817)

POISSY
74.Garate Galarza, Enrique (11 807)
75.Otxoantesana Badiola, Jon Aingeru (11 765)
76.Vicario Setien, Gregorio (11 498)

REAU SUD FRANCILIEN
77.Albisu Iriarte, Mikel (3 002)
78.Karrera Sarobe, Mikel (3 358)
79.Lopez de Lacalle Gauna, Alberto (2 090)

80.Chivite Berango, Mercedes (3 997)
81.Iparragirre Genetxea, Marixol (3 001)

RENNES
82.Alberdi Zubierrementeria, Ane Miren (6 994)
83.Areitio Azpiri, Alaitz (7 992)
84.Gimon, Lorentxa (7 228)
85.Lopez Resina, Maria Dolores (7 075)

ROANNE
86.Sanchez Iturregi, Saioa (2 007)
87.Zaldua Iriberri, Miren Itxaso (930)

SAINT MARTIN DE RE
88.Esnal, Jakes (14 207)
89.Martinez Bergara, Fermin (14 461)
90.Merodio Larraona, Zigor (14 716)
91.Rubenach Roiz, Jon (14 494)

SAINT MAUR
92.Bienzobas Arretxe, Jon (4 637)
93.Elizegi Erbiti, Iñigo (4 403)
94.Garro Perez, Zigor (4 676)
95.Ilundain Iriarte, Alberto (4 262)
96.Maiza Artola, Juan Cruz (4 635)
97.Palacios Aldai, Gorka (4 740)

VILLEPINTE
98.Arkauz Zubillaga, Kepa (30 814)

NAZIOARTEA

INGALATERRA

HMP LONG LARTIN
1. Fuentes Villota, Raul (A6428CT)

ETXEAN PRESO
Troitiño Arranz, Antton

PORTUGAL

MONSANTO - LISBOA
1.Zengotitabengoa Fernandez, Andoni

2014/07/28